

**Raadsvoorstel:** Z/25/785472/D-967236  
**Onderwerp:** Financiële ondersteuning Natuurcentrum  
voor 2025 en 2026

Datum: 20 mei 2025  
Portefeuillehouder: Eva Dansen  
I&O: -  
B&A / Raadsvergadering: 5 juni 2025 & 10 juli 2025  
Opsteller: Team Onderwijs en Leefbaarheid  
Geeft voorstel begrotingswijziging: Ja

## Onderwerp:

Financiële ondersteuning Natuurcentrum voor 2025 en 2026

## Voorstel:

Wij stellen u voor:

- 1 Een budget extra beschikbaar te stellen van € 75.000, - voor de kinderboerderij functie van het Natuurcentrum voor de jaren 2025 en 2026.
- 2 Dit te dekken uit de reserve Sociaal Domein.
- 3 De financiële consequenties te verwerken in een begrotingswijziging.

## Aanleiding:

Het Natuurcentrum in Gorinchem heeft verschillende functies voor de stad. Zo kent het Natuurcentrum de enige kinderboerderij in de stad, heeft het een milieu en natuureducatie programma voor de basisscholen en heeft het een ontmoetingsfunctie voor mensen uit de stad en specifiek de Gildenwijk.

Sinds 2023 is er een nieuw bestuurslid toegetreden tot het bestuur van de Stichting. Het bestuur is sindsdien aan de slag gegaan om de organisatie gezond te krijgen. In 2024 heeft het Natuurcentrum geen extra bijdrage nodig gehad vanwege een verworven garantstelling van een externe partij.

Ook in het jaar 2025 heeft het Natuurcentrum een subsidie aangevraagd bij de gemeente voor € 115.000, -. Deze subsidie zetten zij in voor de algemene exploitatie, het aanbieden van natuur- en duurzaamheidseducatie, het faciliteren van de ontmoetingsfunctie en het programma Groen doet Goed te kunnen draaien. Deze subsidie is toegekend en bestaat uit exploitatie kosten van € 100.000, - en daarnaast € 15.000, - vanuit het Sociaal Cultureel Werk om de ontmoetingsfunctie te stimuleren. Ondanks deze subsidiebijdrage blijft het Natuurcentrum financieel onder druk staan. De gemeentelijke subsidie aan het Natuurcentrum is sinds 2023 gelijk gebleven, met uitzondering van de eenmalige extra bijdrage van € 95.000,-, die in 2023 werd verstrekt.

Op 20 januari 2025 heeft een bestuurslid van het Natuurcentrum een brief gestuurd naar de gemeenteraad, het College van Burgemeester en Wethouders en de ambtelijke organisatie. In deze brief uitte hij zijn bezorgdheid over de voortgang en de financiële situatie van het Natuurcentrum. Hij benadrukte dat het Natuurcentrum, ondanks de subsidie vanuit de gemeente, niet in staat was om een sluitende begroting te presenteren zonder externe financiële hulp en dat de stijgende kosten het voortbestaan van de organisatie bedreigen.

In de brief vraagt het Natuurcentrum de gemeente om extra steun voor 2025 en 2026. De bestuurder stelt voor om de gemeentelijke bijdrage in de jaren 2025 en 2026 met € 75.000, - te verhogen om de continuïteit van het Natuurcentrum te waarborgen en het Natuurcentrum in staat te stellen haar taken en activiteiten te continueren.

**Beoogd effect:**

Het beoogde effect van dit voorstel om extra financiële steun voor het Natuurcentrum Gorinchem beschikbaar te stellen is tweeledig:

1. Het voornaamste doel is om de financiële stabiliteit van het Natuurcentrum te waarborgen. Door een extra bijdrage van € 75.000,- per jaar voor de jaren 2025 en 2026 beschikbaar te stellen, kan het Natuurcentrum in 2025 en 2026 haar exploitatiekosten dekken voor de kinderboerderij en de noodzakelijke investeringen in diervverzorging, onderhoud van faciliteiten en personeel blijven uitvoeren.
2. Het tweede beoogde effect is dat het Natuurcentrum financieel gezond wordt. Met de extra financiën kan het Natuurcentrum voor de korte termijn overleven en zich ontwikkelen tot een duurzame organisatie, die de gemeente ten goede blijft komen op lange termijn. Eén van de voorwaarden bij een positieve besluitvorming is dat het Natuurcentrum in 2026 een plan presenteert gericht op de komende jaren. In dit plan staat onder andere wat er nodig is voor een financiële gezonde exploitatie, hierdoor wordt er toegewerkt naar een structurele oplossing voor de lange termijn.

**Argumenten:*****1.1. De kosten voor het Natuurcentrum zijn toegenomen door strengere regels***

Door de strengere wet- en regelgeving op het gebied van dierenwelzijn en arbeidsomstandigheden zijn de kosten voor de kinderboerderij van het Natuurcentrum gestegen. Dieren moeten bijvoorbeeld meer ruimte krijgen, er moet professionele diervverzorging aanwezig zijn, en er gelden strengere eisen voor de gezondheid en voeding van de dieren. Ook de arbeidswetgeving heeft hogere eisen gesteld aan de arbeidsomstandigheden en opleiding van het personeel. In het verleden kon er nog veel met vrijwilligers opgevangen worden, echter mag dit volgens deze nieuwe wetgeving niet meer. Dit alles heeft geleid tot aanzienlijke verhogingen van de exploitatiekosten die niet eenvoudig uit eigen middelen gedekt kunnen worden.

***1.2. De maatschappelijke waarde van het Natuurcentrum is groot***

Het Natuurcentrum vervult een belangrijke maatschappelijke rol in Gorinchem. Het is niet alleen een kinderboerderij, maar ook een plek voor onderwijs en sociale ontmoeting voor de brede stad. Het behoud van deze maatschappelijke functies is essentieel voor de ontmoeting van verschillende leeftijden, achtergronden en doelgroepen in de stad. Met deze extra subsidie voor de kinderboerderijfunctie kunnen we deze unieke voorziening in stand houden, waarbij het Natuurcentrum ook invulling geeft aan andere gemeentelijke ambities waaronder de ontmoetingsfunctie en natuureducatie.

***1.3. Met de extra financiële steun is het voortbestaan van het Natuurcentrum een realistisch gegeven in de jaren 2025 en 2026***

Ondanks de reeds ontvangen subsidies, waaronder een eenmalige bijdrage van €95.000,- in 2023, is het Natuurcentrum afhankelijk van externe financiële bronnen om een sluitende begroting te presenteren. Zonder extra steun van de gemeente is het Natuurcentrum niet in staat om de exploitatie op lange termijn te garanderen. Het huidige subsidiebedrag is onvoldoende om de stijgende kosten te dekken, waardoor de continuïteit van de organisatie in gevaar komt.

***1.4. De gemeente neemt haar maatschappelijke verantwoordelijkheid***

De gemeente heeft een belangrijke verantwoordelijkheid voor het welzijn van de lokale gemeenschap en de instandhouding van culturele en educatieve instellingen die bijdragen aan het sociale klimaat. Het Natuurcentrum vervult deze rol en verdient steun vanuit de gemeente om zijn maatschappelijke waarde te behouden. Het vragen om een extra bijdrage van € 75.000,- per jaar is een redelijke investering in de toekomst van de stad en haar bewoners, die ten goede komt aan de gemeenschap als geheel.

***2.1. Het Natuurcentrum is een gemeente brede faciliteit om inwoners kennis te laten maken met natuur en milieu.***

Door de extra financiële middelen kan de functie van kinderboerderij in Gorinchem behouden blijven en kunnen kinderen en ouders kennis blijven maken met de dieren en natuuraspecten van het Natuurcentrum.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>2.2. De reserves van het Sociaal Domein zijn voor de opvang van incidentele tekorten.</b></p> <p>Doordat het Natuurcentrum met een plan komt voor de structurele oplossing spreken we de reserves van het Sociaal Domein aan om de jaren 2025 en 2026 te kunnen overbruggen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p><b>Risico's:</b></p> <p><b>1.1. Het Natuurcentrum redt het niet om in twee jaar tijd zonder deze incidentele verhoging van de subsidie te kunnen rondkomen.</b></p> <p>De kans is groot dat de kosten in de toekomst door inflatie en andere zaken blijven stijgen. Daarnaast ligt het in de lijn der verwachting dat voor een sluitende exploitatie in de toekomst een structureel hogere subsidie noodzakelijk is. Wat de hoogte van deze subsidiebehoefte gaat zijn moet blijken uit het nog op te leveren plan van aanpak.</p>                  |
| <p><b>Financiën:</b></p> <p>In de huidige begroting van de gemeente Gorinchem is een jaarlijks budget van € 115.000, - opgenomen voor het Educatief Natuurcentrum Gorinchem. € 100.000,- voor de exploitatie en € 15.000, - voor de stimulering van de ontmoetingsfunctie. Hieraan wordt nu een tijdelijk te verstrekken subsidie aan het Natuurcentrum toegevoegd van in totaal €150.000. In 2025 en in 2026 zullen we €75.000 aan het Natuurcentrum uitbetalen. Het totale bedrag van 2 maal €75.000 wordt gedekt uit de reserve Sociaal Domein.</p> |
| <p><b>Participatie:</b></p> <p>Over dit voorstel heeft geen participatie plaatsgevonden.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p><b>Communicatie:</b></p> <p>Over dit voorstel vindt geen verdere communicatie plaats.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p><b>Duurzaamheid:</b></p> <p>N.v.t.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p><b>Vervolgproces:</b></p> <p>Wanneer de gemeenteraad besluit tot het beschikbaar stellen van extra budget voor 2025 en 2026 volgt er een subsidiebeschikking waarin de voorwaarden en afspraken met betrekking tot de doorontwikkeling van het Natuurcentrum worden opgenomen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p><b>Bijlagen:</b></p> <p>Jaarverslag 2024 van het Natuurcentrum</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

## Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 20 mei 2025

Gelet op de wettelijke bepalingen

### Besluit:

1 Een budget extra beschikbaar te stellen van € 75.000, - voor de kinderboerderij functie van het Natuurcentrum voor de jaren 2025 en 2026.

2 Dit te dekken uit de reserve Sociaal Domein.

3 De financiële consequenties te verwerken in een begrotingswijziging.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 10 juli 2025

Griffier,

{{esl:Signer1:signature:size(200,50)}}

Voorzitter,

{{esl:Signer2:signature:size(200,50)}}